

חוקרים חד נגד מנכ"ל "הבנק-למלאכה"

מנכ"ל "הבנק למלאכה", יורם גלאון, חוקר עתה אם קודמו בתפקיד, אברהם פיין, ניצל לרעה את סמכותו והשתמש בכספי הבנק לטובתו האישית. החקירה באה ביגלל שאלתה בישיבת מועצת-המנהלים של הבנק, שהוגשה על-ידי חברי-הכנסת יעקוב פרנק, שהוא חבר מועצת-המנהלים. פרנק שאל אם נכון שכספי הבנק הושקעו על-ידי פיין בתוכניות-היסכון פרטיות שלו.

מדובר ביותר מחצי-מיליון לירות, ונראה כי גם מקורביו של פיין בבנק עשו זאת. גלאון מסר למדור זה כי יסיים את הבדיקה, וייתן תשובה בישיבה הקרובה של מועצת-המנהלים. לדבריו, טוען פיין כי קיבל למה שעשה אישור ממועצת-המנהלים. עתה בודק גלאון אם תואמים מעשיו של פיין את ההחלטה.

פיין פרש מניהול הבנק לפני כמה חודשים, אחרי שנים רבות של ניהולו. יחד עימו פרש גם יושב-ראש מועצת-המנהלים, יעקב סלמן. השניים הסתכסכו עם "התאחדות בעלי המלאכה", שפרנק נציגה, ושהיא בעלת-מיניות גדולה בבנק. בינתיים לא נמסרו למיטרה פרטים על החשדות, אולם ח"כ פרנק מסר כי לא ייתן יד לטיטוש העובדות.

המיטרה חוקרת עיסקי בשד

המיטרה החלה חוקרת את פרשת ייבוא הבשר והחברה הפנאמית, שהקימו יעקוב שריד ואליעזר קליימן. שריד היה בשעתו מנהל ליטת השר חיים צדוק במישרד-המיטרה-היהודית-מרכזית. ואחר-כך ציר כלכלי באמריקה הי-את מעמדו הרישמי לצרכי עיסקות הי-בשר, שבמהלכן הוקמה חברה בלתי-חוקית בפנאמה ונפתחו חשבונות מטבע זר בשווייץ ופנאמה בלי אישור האוצר.

ומכר שלישי מ"להיטון"

יעקב אלון קנה שלישי ממניות שבועון-הבידור "להיטון". אלון הוא מנ-הל מחלקת-המודעות של השבועון. בעלי-המניות האחרים של השבועון הם אב"רהם אלון והעורך, דויד פז.

הוקפא מגע למכיר גני-שולמית לפלאטו

מגעים ראשונים בין בעלי רשת המלו-נות, גני שולמית, קבוצת הייס בצלאל מיזרחי, לבין שמואל שרון (פלא-טו), הופסקו בגלל הבדלים במחירים. בעלי-המלונות תובעים כ-60 מיליון לירות עבורם.

לרשת שלושה מלונות: באילת, ים-המלח ואשקלון. הסיבה ליציאתו של מזרחי מעיסקי המלונאות היא רצונו להתרכז בעיסקי הבנייה והקבלנות, בי-תקופת המיתון הקרבה לדעתו.

יורם גלאון
אברהם פיין

דו"ח "בנק-ישראל" מגלה

האם השכר בישראל גבוה? "בנק ישראל" הישווה את השכר בתעשייה הישראלית לשכר בשאר ארצות תעשייתיות גדולות. מסתבר כי השכר, ביחס ליחידת-תפוקה בישראל, הגיע בשנת 1974 רק ל-64.5% מן השכר המקביל בארצות-ה-תעשייתיות. בשנת 1975 היה השכר ב-ישראל, לעומת השאר, רק 56.2%. לא גובה השכר הוא שמפריע לתעשייה הי-ישראלית לייצא.

כמה הרוויחו היבואנים בשנים 1974 ו-1975 מהפרשי המיחותים? "בנק ישראל" מגלה, כי בשנתיים אלה הגבירו את הייבוא בצפיפות על-ידי מחירים-ולי-מיחותים. בשנת 1974 הביאו ארצה תשו-מות ב-2,707 מיליון דולר, לעומת ייבוא צפוי של 2,416 מיליון. עודף הייבוא ב-שנה זו, שהוא לצרכים ספקולטיביים, הוא 364 מיליון דולר. בשנת 1975 היה עודף הייבוא לצרכים ספקולטיביים 218 מיליון דולר. בשתי השנים הוא היה 582 מיליון דולר.

בשנתיים אלה הרוויחו היבואנים מ-שניו-שערים כ-50 אחוזים, או כ-300 מיליון דולר. על רווח זה ויתרו הן המכס והן מסי-ההכנסה, ונסיגות המכס לג-בותו בצורת היטל-מלאי, וכשלו.

אגב, בשנתיים אלה הרוויחו גם היצואנים מעיכוב העברת תמורות-יצוא ארצה. "בנק ישראל" מגלה, כי העברות-הון פרטיות ארצה, שהיו בשנת 1973 731 מיליון דולר, ירדו בשנת 1974 ל-500 מיליון, ובשנת 1975 ירדו ל-392 מיליון דולר. מסקנה: כ-400 מיליון דו-לר, שהיו צריכים להגיע ארצה, עוכבו יותר משנה במטרה להרוויח את הפרשי המיחותים. המדינה, שחסר לה כסף, נאלצה ללוות מטבע זר בריבית יקרה בחוץ. המטבע, שעוכבה על-ידי היצואנים, בעיקר יחלומים, ניתנת להם בריבית מצחיקה של שישה אחוזים לערך.

למיקרא הדיווח-שבון של "בנק ישראל" אמר איש-העסקים דני פלינקס, כי מצא שיתרות ההשקעה נטו בישראל בשנה האחרונה, זהות לסכומי-הכסף-ש-החזיר מיכאל צור ארצה.

הלוקח המיסחור של פירון - קרל כהנא

הלוקח של עורך-דיון מיכאל פירון, בגללו הוגשה תלונה ליועץ-המישפטי-לממשלה, ואשר שמו לא פורסם עד כה, הוא המשקיע האוסטרי קרל כהנא. כהנא הוא בעל מניות בכיר במפעל "פריקלס" בים-המלח בשותפות עם חברת "כימיקלים לישראל". עורך-דיון פירון מיי-צג את כהנא ואת השקעותיו בישראל. כהנא גם המתווך בעסקת מכירת מטו-סי ה"כפיר" לממשלת אוסטריה. יושב-ראש מועצת המנהלים של התע-שייה האווירית, יצרנית ה"כפיר", הוא עורך-דיון מיכאל פירון. כפילות זו גרמה לתלונה אצל אהרון ברק, שיתן בימים אלה את החלטתו, האם מותר לפירון לשבת על שני הכסאות.

בנצאל מוצע לתקופה נוספת

מבקר-המדינה, יצחק בנצאל, מוצע על-ידי מרבית חברי ועדת-הכספים של הכנסת לתקופת-כהונה נוספת כמבקר-המדינה. בנצאל חודיע, לפני שבועות אחדים, כי לא ימשיך בתפקידו עם תום כהונתו השנה. אחרי הודעתו התברר ל-חברי-הכנסת, כי קשה להגיע להסכמה על מועמד ברמתו של בנצאל.

מבקר כנצאל
שניים חדות?

נוספת טוענים כי למעשה, הדינים והחשבונות שלו השפו את כל הליקויים שהתפרסמו, אם-כי הם תוארו בצורה שקטה ויבשה. לדבריהם, כאשר יודע המבקר כי התקופה הנוספת תהיה הי-אחרונה, לא יחס לחשוף יותר שגינים ולמתוח ביקורת ברורה יותר, שתבקר גם את המעורבים ולא רק את העניין המבוקר.

מגיע כבש קפוא

אונייה ובה ארבע-מאות טונות של בשר-כבש קפוא מצילי מגיעה השבוע ארצה. המיטען מובא על-ידי חברת "אשור". הוא היה אמור להגיע לארץ כבר לפני כמה שבועות, אולם הבעיות ב"חברה הימית להובלת פרי" עיכבו את הובלתו ארצה. הכבש הוא מאיכות מעולה, מ-איזורי הפמפאס המשותפים לארץ-האש של ארגנטינה וצ'ילה.

שמועות שווא בעניין לווינסון

מקורבי נגיד "בנק ישראל", משה זנבר, הפיצו לאחרונה כאילו רוצה יושב-ראש הנהלת "בנק המועלים" יעקוב לווינסון, בתפקיד הנגיד. מטרת השמו-עות היא ניסיון להשפיע על שרי-האוצר להושע רבינוביץ, לתמוך בהמשך כהו-נתו של זנבר לתקופה נוספת.

שמועות אלה הן חסרות כל יסוד, וכאשר הגיעו אל לווינסון הכחישן זה בצורה חד-משמעית. גם אישי-כלכלה בכי-רים, המכירים את לווינסון היטב, משוכ-נעים כי לא יסכים ואינו רוצה כלל בתפקיד נגיד "בנק ישראל". יציאתו לחופ-שה היא טוטאלית, והוא נמנע מכל קשר עם גורמי-כלכלה, להוציא עניינים הקשורים בהעברת תפקידו לנפתלי בלומנטל.

בינתיים הגיע שרי-האוצר למסקנה, כי המועמד הטבעי לתפקיד הנגיד הוא דויד גולן, מנכ"ל "הבנק הבינלאומי הראשון".

דומשילד נכנס

לניהול בנק בקליפורניה

הברון אדמונד דה-רוטשילד הח-ליט לחזק את שליטתו ב"בנק אוף קלי-פורניה", הידוע בשם "בנקאל-טרי-סטייט" (הבנק היהודי באמריקה הרשמי לפעול בשלוש מדינות). הוא הודיע על כניסתו כחבר מועצת-המנהלים של הבנק, שקייע כבר עוד 8 מיליון דולר כהלוואה לחברה המחזיקה במניות הבנק, והחליף את נשיא הבנק בפעם השלישית תוך שנה. הנשיא החדש הוא שאונסי שמיט, קודם נשיא "נשיונאל בנק אוף שיקגו". חוגי בנקאות מצוינים, כי מטרתו היא להפוך את הבנק ל"מורגן-גארנט" של המערב.

בשלושה החודשים שבהם משמש שמיט בתפקיד, הוא הקפיא את חלוקת הדיווידנד, קיצץ במספר הסניפים, עבר למישרדים פחות יקרים, והקטין את הש-קעת הבנק באיגרות-חוב עירוניות. מעשה נוסף שלו היה עיקול אחת מאוניות "החברה הימית להובלת פרי", החבה כספים לבנק.

קודמו של שמיט, ג'יימס ג'ונס, לא ניהל את הבנק בצורה השמרנית שבה רצה רוטשילד, ועוב אחרי חמישה חודשי ניהול, עם הצי-מיליון דולר פיצויים.

קרן סודית באוצר

לשיחוד עיתונאים

החוף לאגודת העיתונאים בירושלים, וזו החליטה כי תחת לשלוח עיתונאי אחד לכמה חודשים, עדיף לשלוח את כל ה-כתבים הכלכליים לכמה ימים. את שאלת הכרטיס פתרה, "אל-על", הששה לשלוח חיינם עיתונאים הכותבים עליה טובות.

נותרה שאלת מסי-הנסיעות. התקנות פטרות מי שמוזמן על-ידי ממשלה זרה, ואשר הממשלה הזרה משלמת את הוצ-אות הנסיעה שלו. כאן לא היה דבר כזה. השוק הזמין עיתונאי אחד, ולא עשרות. מה עשה האוצר, הזקוק אף הוא לכתבים הכלכליים של ירושלים ולרשי-מותיהם על מעשיו? שילם עבור העיתו-נאים את מסי-הנסיעות מכספי הקרן.

בימים אלה מציע האוצר לקצץ בתק-ציבים של ילדים למימפחות נקטות. לא הופיעה אף רשימה אחת של כתב כלכלי ירושלמי המציעה לקצץ בקרן השוחד, ולא בקצבת הילדים הרעבים. כן הופיעו הרבה רשימות הלוחמות בחקפאת שכר, וכן כאלה הקוראות להפסקת נסיעות ל-ח"ל.

של אחרים.

בסוף אפריל 1975 מורסמו ב"רשומות" תקנות, המסדירות את מסי-הנסיעות לחו"ל וקובעות מי זכאי לפטור מלא או חלקי. התקנות החדשות כוללות כמה אישורים תמוהים כמו, למשל, הפטור לסוכני-נסיעות מכל מס, או פטור לתל-מידי-ישיבות בחו"ל, אבל רק ישיבות ששר-חדתות מאשרן לצורכי פטור.

התקנות מאפשרות, ובצדק, לתת פטור במיקרים של נסיעות של חולים או מי-קרי-סעד או מקרי אסון אישי. התקנות אינן מאפשרות לאוצר לתת בעזרתן פטו-רים מסיבות של שוחד או קנייה של הנוסע. מי שסבר כי בגלל זה יחדל הי-אוצר להפלות בין האזרחים על-ידי מתן פטור למי שהוא רוצה, טועה.

האוצר שיריין קרן מיוחדת בת 30 מיליון לירות, משתמש בה כדי לשלם מסי-נסיעות עבור נוסעים לחו"ל שלא ניתן לפטור אותם בעזרת התקנות הקיי-מות.

הנה מיקרה טיפוסי: לפני כמה חוד-שים הזמין השוק המשותף עיתונאי אחד לסיור יסודי של כמה חודשים בארצות-השוק. ההזמנה הועברה על-ידי מישרד-